

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968*.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/text/jura-texts-g02-shoot-d1e15730.pdf> (tilgået 30. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Tscherning:

Efterat jeg har hørt, at Ministeriet har opfattet § 4 saaledes, at der skulde være en vedblivende grundlovmæssig Ret til at forandre Arvefølgen, skal jeg ingen Indsigelse gjøre derimod, uagtet jeg havde troet, at man kun havde tilsigtet den for een Gang. Men hvad jeg troer, der er langt vigtigere ved denne Leilighed at lægge Mærke til, det er det, at i den fremtidige Statsorganisation faaer Arvefølgen en anden Betydning, end den har havt tidligere. Man har tidligere betragtet Arvefølgen som en Families Arveret til Thronen, paa samme Maade som den private Arveret til Gods. Dette er det, man ikke skal gjøre for Fremtiden. Saalænge man gjør det, kan der komme en Retsstrid frem ved Skifte efter Arvefølgen; naar man derimod ikke gjør det, naar man siger til Arvingen: „Du har ingen Ret til at arve, men Staten har Ret til at kalde dig til Thronen, og altsaa ogsaa til ad lovlig Vei at udelukke dig derfra“, da staaer Sagen paa sit simple Standpunkt. Naar man derimod opstiller Arvefølgen som en Ret, den Enkelte kan tillvinge sig ved Loven, man kalde det en Arveret, en Familieret, saa kommer den Slags Arvestridigheder frem, som man har seet følge med de bedst afpælede Arvefølgelove. Vi behøve blot at gaae til vor egen Stat; der have vi netop en Strid, som for en stor Deel gaaer ud fra, at den private Arveberettigelse er bleven opretholdt og endog indtil det Sidste anerkjendt. Dersom man havde betimelig udtalt det, at Arvefølgen ikke gav nogen Berettigelse for Personen til at kræve Kronen, men at den kun gav en Adkomst til at beklædes med den, hvis Staten begjerede det, saa vilde derved alle disse Fordringer være faldne bort, eller idetmindste staae klart som uretmæssige. Det er det, som man bør fastholde, og det er den Idee, som Paragraphen udtrykker. Den udtrykker det, at alle de Paastande og alle de Indsigelser, som kunne gjøres af dem, der kalde sig Arveberettigede, mod en Forandring af Arvefølgen, ere ulovlige, fordi de kun kunne gjøre en Ret gjældende efter en eksisterende Lov, der lovlig kan forandres; de have ingen Ret af den Art, som den private Arveretgiver, deres Ret er i Statens Interesse, ikke i Familiernes. Det er Dynastiernes forskjellige Stilling ligeoverfor Staten, som vi vel skulle vide at gjøre os Rede for; Dynastierne ere komne til Thronen, det maa vi ikke nægte, for en stor Deel ved privat Besiddelse, men efterat Staten i en senere Aarrække har udviklet sig i en ganske anden Skikkelse, ere de gaaede op i et andet Væsen, og den private Eiendomsret maae vi vistnok antage at være ophørt for Dynastierne. Jeg troer, at vi maae antage det i Dynastiernes egen Interesse; det er netop Dynastiernes for store Fordring til Staten som privat Eiendom, der har kaldet Monarcherne i Rækken ligeoverfor Republikken. Hvis vi ville blive ved at være monarchiske, hvis vi ville betragte den øverste Statsstyrelse som given os af Gud gennem Fødselen, maae vi ogsaa opfatte den som kommende til os som Statstyrelse, og ikke som arvende os som et Gods, thi den Tanke vækker let en bitter Følelse hos Nationen, der gjør den fjendsk mod Dynastiet. Lader os altsaa holde fast ved den Betragtning, at det, vi her gjøre, er ikke noget Indgreb i nogensomhelst forudgaaende Eiendomsbesidders Ret, det er ingen Arving, vi sætte tilside fra det, som tilkommer ham, men det er en Følge af, at Staten betimelig maa være betænkt paa, at Arvegangen kan ordnes saaledes, at ingen Stridigheder kunne opstaae, at ingen Tvivl kan være om, hvem der skal beklæde Thronen.